

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 8 päivänä heinäkuuta 2022

627/2022

Laki

lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lapsen huoltoa ja tapaamisoikeutta koskevan päätöksen täytäntöönpanosta annetun lain (619/1996) 1 §:n 2 momentti, 9 §, 12 §:n 2 ja 3 momentti, 14 §:n 4 momentti, 24 §:n 1 momentti, 25 §:n 1 ja 2 momentti ja 32 §:n 1 momentti, sellaisena kuin niistä on 12 §:n 2 momentti laissa 379/2007, sekä

lisätään 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 191/2019, uusi 5 momentti seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Sopimus, jonka hyvinvointialue on vahvistanut lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain (361/1983) 8 §:n mukaisesti, pannaan täytäntöön tämän lain mukaisessa järjestyksessä kuten tuomioistuimen päätös, joka on saanut lainvoiman.

Mitä tässä laissa säädetään hyvinvointialueista, sovelletaan Ahvenanmaan maakunnassa Ahvenanmaan maakunnan kuntiin.

9 §

Sovittelijan nimeäminen

Hyvinvointialueen tulee nimetä riittävä määrä henkilöitä hoitamaan 6–8 §:ssä tarkoitettuja sovittelutehtäviä hyvinvointialueella. Sovittelijaksi voidaan nimetä ainoastaan lasten ja perheiden kanssa tehtävään psykologiseen, psykiatriseen tai sosiaalityöhön taikka lastensuojeluun perehtynyt henkilö. Nimeämisestä ja sen peruuttamisesta on viipymättä ilmoitettava käräjäoikeudelle.

12 §

Muu selvitys

Milloin asian selvittämiseksi on tarpeellista, tuomioistuimen tulee hankkia valtion tai hyvinvointialueen viranomaisen lausunto asiasta ja kuulla henkilöitä, jotka voivat antaa asiasta tietoja. Henkilö, jota kuullaan tuomioistuimessa, voi ilmaista tiedon, joka on säädetty tai määrätty pidettäväksi salassa, jos tieto on otettu tai olisi voitu ottaa 8 §:n 4 mo-

HE 56/2021
HE 18/2022
StVM 9/2022
EV 66/2022

mentin nojalla sovittelijan kertomukseen. Oikeudenkäynnin julkisuudesta säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetussa laissa (370/2007).

Tuomioistuimien voi myös määrätä, että lapsi on hyvinvointialueen osoittaman lääkärin tai muun asiantuntijan tutkittava. Tutkimusmääräyksen lisäksi asetettavaan uhkasakkoon ja tutkimusmääräyksen noudattamatta jättämisen seurauksiin sovelletaan, mitä oikeusgeneettisestä isyystutkimuksesta annetun lain (378/2005) 11 §:n 2 momentissa ja 12 §:ssä säädetään uhkasakosta ja tutkimusmääräyksen noudattamatta jättämisestä oikeusgeneettisissä isyystutkimuksissa.

14 §

Hakemuksen hylkääminen lapsen edun vuoksi

Kun kärjäoikeus on 1 tai 2 momentin nojalla hylännyt hakemuksen, voidaan lapsen huoltoa tai tapaamisoikeutta taikka lapsen luovuttamista koskeva asia panna vireille tuomioistuimessa hakijan tai hyvinvointialueen tekemällä hakemuksella lapsen huollosta ja tapaamisoikeudesta annetun lain mukaisesti, jollei asia jo ole vireillä tuomioistuimessa. Myös hakijan vastapuoli voi panna asian vireille. Kärjäoikeuden on ilmoitettava vireillepano-oikeudesta asianosaisille ja hyvinvointialueelle. Jos asia on jo vireillä tuomioistuimessa, kärjäoikeuden on ilmoitettava päätöksestään sanotulle tuomioistuimelle.

24 §

Nouto

Noutamisessa on henkilön, joka on toimittanut asiassa tämän lain mukaisen sovittelun, tai hyvinvointialueen viranomaisen edustajan oltava läsnä. Sovittelijan tai hyvinvointialueen viranomaisen edustajan on pyydyttävä paikalle saatavilla oleva lapselle läheinen henkilö sekä tarvittaessa kutsuttava paikalle myös lääkäri tai muu asiantuntija.

25 §

Väliaikaiset turvaamistoimet huoltoa koskevan päätöksen täytäntöönpanossa

Milloin on aihetta otaksua, että lapsi täytäntöönpanon estämiseksi viedään maasta tai muutetaan paikasta toiseen taikka, jos asia muutoin on kiireellinen, täytäntöönpanoasiana käsittelevä tuomioistuimien voi huoltoa koskevan päätöksen täytäntöönpanon turvaamiseksi välittömästi vastapuolta kuulematta määrätä, että hyvinvointialueen viranomaisen on sijoitettava lapsi väliaikaisesti valtion tai hyvinvointialueen omistamaan tai ylläpitämään laitokseen taikka muuhun sopivaan hoitoon tai määrätä väliaikaisista 17 §:n mukaisista täytäntöönpanon turvaamistoimista (*väliaikainen turvaamistoimi*).

Erittäin kiireellisessä 1 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, jossa ei ole mahdollisuutta pyytää tuomioistuinta määräämään asiasta, ulosottomies tai poliisiviranomainen voi huoltajan vaatimuksesta lapsen huoltoa koskevan päätöksen täytäntöönpanon turvaamiseksi ottaa lapsen välittömästi haltuunsa siitä riippumatta, onko tämän lain mukainen täytäntöönpanoasia vireillä. Hyvinvointialueen viranomaisen on tällöin sijoitettava lapsi 1 momentin mukaisesti.

627/2022

32 §

Virka-apu

Ulosottomiehen pyynnöstä hyvinvointialueen ja kunnan viranomaisen on annettava täytäntöönpanon suorittamiseksi tarpeellista virka-apua.

— — — — —

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2023.

Naantalissa ja Helsingissä 8.7.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén